

Fokken in corona tijd

Van KI tot uitvliegen, deel 1

Dat de corona perikelen het fokken van honden ook lastig kan maken werd mij het afgelopen jaar pijnlijk duidelijk. Wij fokken onze Tervuerense herders grotendeels uit Mechelse herder lijnen, daarbij maken we gebruik van de langharige honden die in nesten Mechelse herders geboren worden of nakomelingen van deze honden. Binnen onze landsgrenzen zijn er niet heel veel van dergelijke honden te vinden en bovendien is het merendeel van de honden die wel binnen de landsgrenzen aanwezig is deels of geheel uit onze eigen fok afkomstig. Wanneer de zoektocht naar een geschikte reu begint eindigt deze dan ook vaak in het buitenland. Normaal gesproken is dat geen probleem, je stapt in de auto maakt een ritje, kort verblijf in een hotelletje en je rijdt met je gedekte teef weer terug. Maar de pandemie kwam zoals we allemaal weten met reisbeperkingen en allerlei restricties om naar een ander land te kunnen afreizen.

Tijdens mijn zoektocht naar geschikte dekreuen hou ik zo veel mogelijk de langharige honden die in Europa geboren worden en de lijnen waarvan ik weet dat ze langharigen kunnen vererven in de gaten. Soms kom ik dan een hond tegen die ik lange tijd volg maar die doordat hij ingeschreven is als Mechelse herder niet zomaar ingezet kan worden. Als ik een dergelijke hond in wil zetten dan moet de hond eerst van variëteit veranderen op het stamboom en pas als hij op stamboom een Tervuerense herder is kan hij mijn teef eventueel dekken.

Als de reu eigenaar meewerkt aan dit proces dan moet er een procedure in gang gezet worden waarbij de hond 'omgekeurd' wordt en zijn stamboom overgezet wordt naar een andere variëteit.

Veel voeten (lees poten) in aarde

De reu die we graag wilden gebruiken voor mijn teef Ocean (PH-1) was een hond die ingeschreven stond als Mechelse herder en bovendien nog niet ingeschreven in het NHSB. Als kers op de taart woont de huidige eigenaar grotendeels in Zuid Frankrijk... Dit alles zorgde voor de nodige uitdagingen. Wij wisten dat reizen gezien de pandemie wel eens een probleem zou kunnen worden en hebben er daarom voor gekozen om sperma van de reu in te laten vriezen. De eigenaar van de reu zou een paar dagen in Nederland zijn en was bereid een hele lange dag voor ons op te offeren. Daarop begon een logistieke uitdaging, op die ene dag moest er sperma afgenomen worden in Eersel bij het Cryolab. Dat was niet de enige uitdaging. De reu moest ook overgeschreven worden naar een andere variëteit, er moest DNA afgenomen

Jeannette Bout en Ocean

Scoop voor inseminatie

worden, zijn chip moest gecontroleerd worden door een medewerker van de Raad van Beheer en een door de Raad aangewezen keurmeester moest de hond bekijken en verklaren dat hij inderdaad een langhaar is en dus een Tervueren stamboom mocht krijgen.

Met de inzet en medewerking van heel veel mensen is het gelukt om dit alles in 1 dag te regelen. We waren vroeg in Eersel waar sperma afgenomen is en ingevroren werd. Vervolgens zijn we van Eersel naar Almere gereden waar de hond door een keurmeester beoordeeld werd op zijn lange haren. Met die verklaring op zak zijn we doorgereden

naar Appelscha waar de medewerkster van de Raad van Beheer klaar stond om de chip controle en de DNA afname te regelen.

Na dit alles is er nog DNA afgenomen voor een Embark test en bloed voor een onderzoek naar CJM wat naar Laboklin gestuurd is. De stamboom is naar de Raad gestuurd en na 3 weken waren alle papieren

keurig klaar voor een heuse Tervueren dekking.

De CJM uitslag was al snel binnen en de reu was negatief, de Embark uitslag liet wat langer op zich wachten, maar ook deze was prima en bovendien vormt de reu ook genetisch een goede match met onze teef en zijn er geen risico's op de op dit moment testbare aandoeningen voor deze combinatie. Alle mensen die hier aan meegewerkt hebben ben ik nog steeds dankbaar want ze hebben zich stuk voor stuk aan moeten passen om dit allemaal op 1 dag voor elkaar te krijgen.

Dit hele gebeuren vond plaats in januari waarna het wachten op de loopsheid begon. In april was het zover en wat was ik blij dat we sperma van de reu ingevroren hadden want op het moment dat Ocean gedekt moest worden hadden we zowel in Frankrijk als in Nederland nog te maken met de avondklok en een negatief reisadvies. Als we er niet voor gekozen hadden om sperma in te vriezen dan had de teef niet gedekt kunnen worden.

Nu is een dekking met ingevroren sperma niet zo eenvoudig als een normale dekking. Om de grootste kans op succes te hebben moet je heel nauwkeurig het ovulatie moment van de teef bepalen en dat kan alleen met bloedonderzoek. Door de progesteron levels in het bloed van de teef te meten kan je het ovulatie moment van de teef vinden maar dat betekent wel dat je intensiever moet prikken en eerder moet beginnen met prikken. Bovendien moet het met de juiste apparatuur gebeuren en die is niet in elke kliniek aanwezig.

Omdat nauwkeurigheid van groot belang is en ik stiekem bang was het juiste moment te missen heb ik de eerste test laten doen toen Ocean een week loops

Ocean en de 'uitverkoren' reu

was. We hebben daarna nog 3 keer moeten prikken om het ovulatie moment te vinden en vervolgens hebben we 3 dagen later een afspraak in Eersel gemaakt om het sperma via een scoop in te laten brengen in de baarmoeder.

2x op en neer vanwege verrassende progesteron

Nu is niet alleen die 3 dagen grens belangrijk maar ook het doorstijgen van het progesteron in het bloed en daar ging toch weer even iets net niet helemaal zoals verwacht...

Aangekomen in Eersel werd voor de TCI (inbrengen van sperma met een scoop / trans cervicale inseminatie) nog een keer het progesteron in het bloed gemeten en daar bleek dat de waardes onvoldoende doorgestegen waren.

Na enige aarzeling ben ik maar weer de 230 km. terug naar huis gereden om de volgende ochtend opnieuw naar Eersel af te reizen waar ik deze keer met enigszins knikkende knieën de volgende progesteron test stond af te wachten. Gelukkig bleken de waardes deze keer goed en konden we de inseminatie doorzetten.

Bij het inbrengen van de scoop was duidelijk zichtbaar dat de teef er echt klaar voor was. De scoop wordt ingebracht waarna de baarmoedermond opgezocht wordt. Er wordt een slangetje in de baarmoedermond gebracht waar vervolgens met een injectiespuitje het sperma doorheen gaat. En dan sta je binnen een paar minuten weer buiten met je "gedekte" teef.

In principe is de kans op een geslaagde dracht bij deze methode, mits het sperma van goede kwaliteit is en de inseminatie goed getimed is, vrijwel net zo groot als bij een normale dekking. Toch was het wachten op de echo deze ronde absoluut veel spannender dan na een normale dekking. Dat had niet alleen te maken met de KI maar ook met alle moeite en kosten die inmiddels in dit hele project gestoken zijn.

Een week na de inseminatie veranderde Ocean al van gedrag, ze werd extreem hongerig en sliep meer dan normaal, of wilde ik dat graag zien? Na twee weken

Een pup uit een eerder nest van Ocean

verloor ze wat slijm en dat is meestal het teken dat de teef opgenomen heeft.

Na 3 weken was ze veel gras aan het eten, er werd een paar keer wat gal gespuugd en liet ze haar eten een paar keer deels staan. Eigenlijk weet je dan al wel zeker dat ze drachtig is en dat werd in week 4 bevestigd doormiddel van een echo.

Inmiddels is Ocean 6 weken drachtig en begint er een overduidelijke buik te ontstaan.

In de volgende editie van Hondensport en Sporthonden hoop ik jullie mee te nemen in het vervolg van dit verhaal, de bevalling en de opgroei van de pups.

Jeannette Bout